

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הסיפורת העברית החדשה: היסטוריה, פואטיקה ותרבות - 17222

תאריך עדכון אחרון 11-10-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות עברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): תמר הס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Tamar.Hess@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ה, 12:15-13:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מבוא לסיפורת העברית החדשה מראשית המאה ה-20 ועד שנות התשעים של המאה ה-20.

מטרות הקורס:

קריאה בקאנון הסיפורת העברית המודרנית. הבנת המושג קאנון ודרכי התגבשותו. בקיאות בתולדות הסיפורת העברית החדשה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לתאר את הקאנון העברי המודרני בסיפורת, את מאפייניו ואת דרכי התגבשותו.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה והגשת 7 מטלות. המטלות יעלו באתר המודל לפני מועד ההגשה ויוגשו עליו. המטלות הן תנאי מקדים לבחינה. לא ניתן להיבחן בקורס בלי הגשת כל המטלות במועדן.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מאפו, גינצבורג, אברמוביץ, פאירברג, ברדיצ'בסקי, ברנר, גנסין, בארון, פוגל, שטיינברג, ראובני, שופמן, ברקוביץ, שמי, שמיר.

חומר חובה לקריאה:

סיפורים

כדאי לקרוא את הסיפורים לקראת כל השיעור ולבוא לשיעור עם הטקסט כדי שיקל עליכם לעקוב אחרי הדיון. חלק מן הטקסטים מופיעים באתר "פרויקט בן-יהודה". הסיפורים מופיעים כאן על-פי סדר השיעורים.

1. ש"י אברמוביץ, ספר הקבצנים, תל אביב, דביר תשכ"ד (כדאי להשתמש במהדורת 'קולות', הוצאת דביר). 1964 K3/M46/5054 PJ ; 1988 K3/M46/5054 PJ
כמו כן נמצא ב-כל כתבי מנדלי מו"ס 1966 M46/5054 PJ

2. מרדכי זאב פיאברג, 'לאן', בתוך: כתבים, תל-אביב: דביר, תשי"ח A15 F48 5054 PJ
(או כל מהדורה אחרת)

3. מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, 'מחניים' - רומאנים קצרים, ירושלים, מוסד ביאליק.
(כדאי להשתמש במהדורת 'דורות', הוצאת מוסד ביאליק). 1971 A15/B47/5054 PJ

4. אורי ניסן גנסין, 'בינותיים'. כל כתביו, תל-אביב, ספרית פועלים והקיבוץ המאוחד 1982.
PJ 5054/G6/A12

5. דבורה בארון, 'קטנות', בתוך: פרשיות, ירושלים, מוסד ביאליק, 1968, ע"מ 36-55.
PJ 5054 B37 P37 1968

6. אהרן ראובני, "המחבב", בתוך: כל סיפורי א. ראובני, ירושלים: הוצאת ראובן מס, עמ' 111-118.
קריאת רשות מומלצת: "בבית המרפא", שם, 69-89.

7. יוסף חיים ברנר, יוסף חיים ברנר, "'עצבים'". PJ 1973 S5/ B73/5054. בתוך: כתבים, כרך ב, או כל מהדורה אחרת.

8. אמני הסיפור הקצר: גרשון שופמן ("הניה"), י.ד. ברקוביץ ("כרת") ויעקב שטיינברג ("בת הרב").

9. ש"י עגנון, "פנים אחרות", בתוך הכרך על כפות המנעול, כל סיפוריו של ש"י עגנון, ירושלים, שוקן תש"ז-תשל"ז.

PJ 5054/A35 1947

כמו כן ב-כל סיפוריו של ש"י עגנון, מהדורה מחודשת

10. דוד פוגל, נוכח הים, תל-אביב: הספריה החדשה, 2005, או כל מהדורה אחרת.

11. יצחק שמי, נקמת האבות, תל-אביב: הוצאת יחדיו ואגודת הסופרים העברים בישראל, 1975.

PJ 5054S574 N5 1975

12. משה שמיר, הוא הלך בשדות, ת"א, עם עובד תשל"ג PJ NB 1972 H8/S558/5055
פרקים נבחרים על moodle

13. לאה גולדברג, מכתבים מנסיעה מדומה, תל-אביב, ספרית פועלים, 2007 (מהדורה חדשה)
PJ 5054 G65 M55 2007 (אחרת מהדורה כל או)

חומר לקריאה נוספת:

לקריאה נוספת - קריאת רשות

רקע כללי

דן מירון, המאמרים "תרבות יהודית מודרנית - מבוא", "ספרות/יות יהודית/ות מודרנית/ות - מבוא",
"ספרות עברית חדשה", בתוך: ירמיהו יובל (עורך), זמן יהודי חדש: תרבות יהודית בעידן חילוני, מבט
אנציקלופדי, ירושלים: כתר, 2007, כרך ג, 2-18.

תקופת ההשכלה

יגאל שוורץ, "ביקצור, איך שיהיה הדבר, בין כה ובין כה לא טוב", הערות פתיחה לדיון מחודש בספר

הקבצנים", בתוך: מה שרואים מכאן: סוגיות בהיסטוריוגרפיה של הספרות העברית החדשה, אור יהודה, כנרת, זמורה-ביתן, דביר, 2005, ע"מ 87-124.

תקופת התחייה

1. גרשון שקד, מ"ספרות של אף-על-פי-כן". הסיפורת העברית 1970-1980, כרך א' עמ' 68-19.
PJ 5029/S53/S5

2. דן מירון, "התועה בדרכי החיים החדשים - המפנה בסיפורת העברית החדשה על-פי 'מחניים'", בואה, לילה, תל-אביב, דביר, 1987, עמודים 193 - 222. B4/M57/5029 PJ

3. מנחם בריןקר, עד הסימטה הטבריינית, תל-אביב: עם עובד, 1990, 11-26 (מבוא); פרק שלישי: העימות בין 'ספרות' ל'חיים', 115-139 (במיוחד 119-139).

4. דן מירון, "אגדת גנסין ונזקיה", ו"בינותיים" - הצגת 'השאלה הפילוסופית הרצינית האחת', בתוך: חכים באפו של הנצח - יצירתו של א. נ. גנסין, ירושלים, מוסד ביאליק, 1997, עמודים 127-139; 161-184.
PJ 5054/G6/Z74

5. אריאל הירשפלד, לקרוא את ש"י עגנון, תל-אביב: אחוזת בית הוצאה לאור, 2011, 15-23 ("פתיחות"); 91-104 ("אנטומיה של עגנות")
PJ 5054/A35/Z864

6. אורלי לובין, "הגולים: הפה האוכל והפה המדבר כייצוגים לאומיים" (על דבורה בארון), בתוך: אשה קוראת אשה, חיפה ואור יהודה, זמורה ביתן ואוניברסיטת חיפה, 2003, ע"מ 116-138.

סיפורת ישראלית

1. מיכאל גלזמן, "לסבול יותר, להיות קרבן": על האסתטיקה של הגוף המרוטש בהוא הלך בשדות למשה שמיר", בתוך: הגוף הציוני: לאומיות, מגדר ומיניות בספרות העברית החדשה, תל-אביב, הקיבוץ המאוחד, 2007, פרק חמישי, עמ' 182-208.

7. דן מירון, "ס. יזהר: סיפורי תש"ח, 'השבוי', ארבע פנים בספרות העברית בת ימינו, מהדורה שנייה, שוקן, ירושלים ותל-אביב, 1975, עמודים 348 - 381. A7/M47/5021 PJ

3. חנן חבר, "מפה של חול: מספרות עברית לספרות ישראלית", בתוך: הסיפור והלאום, תל-אביב, רסלינג, 2007, פרק 10, ע"מ 211-238.

4. דרור משעני, בכל העניין המזרחי יש איזה אבסורד, תל-אביב, עם עובד, 2006, פרק ראשון, "פרידה בטרם עת: דברי מבוא על לשון הביקורת המזרחית בעברית", ע"מ 11-38.

5. פנינה שירב, כתיבה לא תמה, תל-אביב, הקיבוץ המאוחד, 1998, מבוא, עמ' 9-46.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

פעם בשבועיים יגישו התלמידים דוח קריאה קצר על הסיפורים הנדונים. במערכת המודל תעלה שאלת דיון בה יתמקד הדוח, או מטלה המתייחסת לחומר הלימודים הספציפי. יש להגיש את הדוח לפני השיעור בו יידון הסיפור בו הוא עוסק. היקף הדוח בכתב: כפסקה ולא יעלה על מאה מילים. בסך הכל יגישו התלמידים 7 דוחות קריאה או מטלה אחרת לאורך הסמסטר. הגשת הדוחות היא חובה ותנאי להשלמת השיעור. לא ניתן לגשת לבחינה בלי להשלים את הגשת הדוחות במועדם. לא תתאפשר הגשת דוחות באיחור.